

Total No. of Printed Pages—24

2 SEM FYUGP GECCOM2 (A/B/C/D)

2025

(May/June)

COMMERCE

(Generic Elective Course)

Paper : GECCOM2

Full Marks : 60 (80 for 2023 Batch)

Time : 2 hours (3 hours for 2023 Batch)

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Paper : GECCOM2 (A)

(**Basics of Income Tax**)

1. (a) তলৰ খালী ঠাইবোৰ পূৰণ কৰা : 1×4=4

Fill in the blanks of the following :

(i) ভাৰতত আয়কৰ প্ৰথমবাৰৰ বাবে _____ চনত
প্ৰৱৰ্তন কৰা হৈছিল।

Income tax was first introduced in
India in the year _____.

(ii) এজন চৰকাৰী কৰ্মচাৰীয়ে লাভ কৰা গ্ৰেচুইটি
হ'ল _____ ।

Gratuity received by a government
employee is _____.

(2)

(iii) স্ব-দখলঘৰৰ সম্পত্তিৰ ক্ষেত্ৰত দুটা ঘৰৰ বাৰ্ষিক মূল্য _____ হিচাপে লোৱা হয়।

In case of self-occupied house property, the annual value of two houses is taken as _____.

(iv) দীৰ্ঘম্যাদী মূলধনী সম্পত্তিৰ হস্তান্তৰৰ পৰা উদ্ভৱ হোৱা মূলধনী লাভক _____ বোলা হয়।

Capital gain arising from the transfer of a long-term capital asset is called _____.

(b) তলত দিয়াকেইটা 'সঁচা' নে 'মিছা' লিখা : $1 \times 4 = 4$

Write 'True' or 'False' of the following :

(i) ভাৰতীয় কোম্পানীৰ পৰা লাভ কৰা লভ্যাংশ কৰ বেহাই দিয়া হয়।

Dividend from Indian company is exempt from tax.

(ii) হ্ৰস্বম্যাদী মূলধনী লোকচান কেৱল হ্ৰস্বম্যাদী মূলধনী লাভৰ বিপৰীতেহে মিলাব পাৰি।

Short-term capital loss can be set off only against short-term capital gain.

(Continued)

(3)

(iii) ধাৰা 80 C কেৱল ব্যক্তি আৰু হিন্দু অবিভক্ত পৰিয়ালৰ ক্ষেত্ৰতেহে প্ৰযোজ্য।

Section 80 C applies only to individual and Hindu undivided family.

(iv) স্বাস্থ্য আৰু শিক্ষাৰ চেছ মুঠ আয়কৰৰ ওপৰত 4% আৰোপ কৰা হয়।

Health and Education Cess is levied at 4% on tax on total income.

2. (a) 'আৱাসিক স্থিতি' শব্দটোৱে কি বুজাব বিচাৰিছে? এজন ব্যক্তিৰ আৱাসিক স্থিতি কেনেকৈ নিৰ্ধাৰণ কৰিব পাৰি, সেই বিষয়ে বুজাই লিখা। $2+12=14$

What do you mean by the term 'residential status'? Explain how you would determine the residential status of an individual.

অথবা / Or

(b) তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চুটি টোকা লিখা : $3\frac{1}{2} \times 4 = 14$

Write short notes on the following :

(i) ব্যক্তি / Person

(ii) সৰ্বমুঠ আয় / Gross Total Income

(iii) মূল্যায়ন বৰ্ষ / Assessment Year

(iv) পেন্সন / Pension

P25/1467

P25/1467

(Turn Over)

(4)

3. (a) মিঃ X ডিব্ৰুগড়ত 25,000 টকা মূল দৰমহাত কৰ্মৰত আৰু তেওঁ তলত দিয়া বানচসমূহ লাভ কৰিছে :

Mr. X is employed at Dibrugarh at a basic salary ₹ 25,000 p.m. and he is also getting the following allowances :

	₹ (টকা) (per month) (প্রতি মাহ)
মৰগীয়া বানচ Dearness Allowance	2,000
দুপৰীয়াৰ আহাৰ বানচ Lunch Allowance	1,000
পৰিবহণ বানচ Transport Allowance	2,000
শিক্ষা বানচ (তিনিটা ল'ৰা-ছোৱালীৰ বাবে) (প্রতিটো শিশুৰ বাবে)	300
Education Allowance (for three children) (per child)	
এটা ল'ৰা-ছোৱালীৰ বাবে হোষ্টেলৰ বানচ Hostel Allowance to one child	500
ঘৰ ভাড়া বানচ House Rent Allowance	5,000

তেওঁ বৃত্তিগত কৰৰ বাবদ প্রতি মাহে 200 টকা নিজে পৰিশোধ কৰিছিল। তেওঁ ভাড়া ঘৰত 7,000 টকা প্রতি মাহে ভাড়া দি আছিল। আৰ. পি. এফ.ত তেওঁৰ নিয়োগকৰ্তাৰ অৱদান তেওঁৰ দৰমহাৰ 10% আৰ. পি. এফ.ৰ বেলেঞ্চৰ 12% সূত 9,000 টকা।

P25/1467

(Continued)

(5)

He paid professional tax ₹ 200 p.m. He was in a rented house and paying a rent of ₹ 7,000 p.m. His employer's contribution in RPF @ 10% of his salary. Interest on RPF balance @ 12% ₹ 9,000.

2024-25 চনৰ মূল্যায়ন বৰ্ষৰ বাবে তেওঁৰ দৰমহাৰ পৰা উপাৰ্জন হোৱা আয় নিৰ্ণয় কৰা।

14

Find out his salary income for the Assessment Year, 2024-25.

অথবা / Or

- (b) ঘৰ-সম্পত্তিৰ বাৰ্ষিক মূল্য কেনেকৈ নিৰ্ধাৰণ কৰিবা? ঘৰ-সম্পত্তিৰ পৰা কৰযোগ্য আয় গণনা কৰাত u/s 24ৰ কৰ্তনসমূহ চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা। $7+7=14$

How will you determine the annual value of house property? Briefly explain the deductions u/s 24 in computing the taxable income from house property.

4. (a) 2023-24 চনত সম্পত্তি বিক্ৰীৰ বিষয়ে মিঃ S ডাঙৰীয়াই তলত দিয়া বিৱৰণসমূহ দাখিল কৰে :

Mr. S submits the following particulars about the sale of assets during the year, 2023-24 :

	গহনা Jewellery	ভূমি Land	সোণ Gold
বিক্ৰীৰ মূল্য (টকা) Sale Price (₹)	5,00,000	18,50,000	3,50,000

P25/1467

(Turn Over)

(6)

	গহনা Jewellery	ভূমি Land	সোণ Gold
বিক্রীৰ খৰচ (টকা) Expenses on Sale (₹)	—	50,000	—
অধিগ্রহণৰ খৰচ (টকা) Cost of Acquisition (₹)	60,000	2,10,000	1,00,000
অধিগ্রহণৰ বছৰ Year of Acquisition	2007-08	2004-05	2009-10
চি. আই. আই. CII	129	113	148

2023-24 চনৰ বাবে চি. আই. আই. 348 হ'লে
2024-25 চনৰ মূল্যায়ন বৰ্ষৰ বাবে কৰ আদায়
কৰিবলগীয়া মূলধনী লাভৰ পৰিমাণ গণনা কৰা। 12
Calculate the amount of capital gain
chargeable to tax for the Assessment
Year, 2024-25 if CII for 2023-24 is 348.

অথবা / Or

(b) 'অন্য উৎসৰ পৰা আয়' শিৰোনামৰ অধীনত কৰ আৰোপ
কৰিবলগীয়া বিভিন্ন ধৰণৰ আয়ৰ কথা উল্লেখ কৰা।
Mention the different kinds of income
chargeable to tax under the head
'income from other sources'.

5. (a) আয়কৰ আইন, 1961ৰ লোকচানৰ কেবী ফৰৱাৰ্ড আৰু
ছেট-অফৰ সম্পৰ্কে বিধানসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 12
Explain the provisions of the Income-
tax Act, 1961 regarding carry forward
and set-off of losses.

(Continued)

(7)

অথবা / Or

(b) মিঃ ৰামনাথ (বয়স 45) 2023-24 চনৰ পূৰ্বৰ বৰ্ষৰ
সৈতে জড়িত তেওঁৰ আয় আৰু অন্যান্য তথ্য সম্পৰ্কে
তলত দিয়া বিৱৰণসমূহ আগবঢ়াইছে :

Mr. Ramnath (aged 45) furnishes the
following particulars regarding his
income and other information related to
the Previous Year, 2023-24 :

	₹ (টকা)
দৰমহাৰ পৰা মুঠ আয় Gross income from salary	7,82,000
ঘৰ-সম্পত্তিৰ পৰা আয় (গণনাকৃত) Income from house property (computed)	52,000
দীৰ্ঘম্যাদী মূলধনী লাভ u/s 112 Long-term capital gain u/s 112	60,000
বিদেশী কোম্পানীৰ পৰা লভ্যাংশ Dividend from foreign company	35,000
চৰকাৰী বণ্ডৰ পৰা সুত Interest from government bond	28,000
লটাৰিৰ পৰা জয়ী হোৱা (স্থূল) Winning from lottery (gross)	40,000

P25/1467

(Turn Over)

P25/1467

(8)

মিঃ বামনাথ ডাঙৰীয়াই ইউনিট লিংকড ইনশুৰেন্স প্লেন (ULIP)ৰ বাবে 60,000 টকা বৰঙণি আগবঢ়ায়।

Mr. Ramnath made contribution of ₹ 60,000 towards Unit Linked Insurance Plan (ULIP)

2024-25 চনৰ মূল্যায়ন বৰ্ষৰ বাবে মিঃ বামনাথ ডাঙৰীয়াৰ মুঠ আয় গণনা কৰা।

Compute the Total Income of Mr. Ramnath for the Assessment Year, 2024-25.

২০২৬ বৰ্ষৰ শিক্ষার্থীৰ বাবে ২০ মূল্যাংকৰ অতিৰিক্ত প্ৰশ্ন

Additional Questions, 20 marks for 2023 Batch

6. (a) তলত উল্লেখ কৰা বিষয়সমূহৰ সন্দৰ্ভত আয়কৰ আইন, 1961ৰ বিধানসমূহ ব্যাখ্যা কৰা : 5+5=10

Explain the provisions of the Income-tax Act, 1961 regarding the following :

(i) ঘৰ ভাড়া বানচ

House Rent Allowance

(ii) স্বীকৃতিপ্ৰাপ্ত ভৱিষ্যনিধি

Recognized Provident Fund

P25/1467

(Continued)

(9)

অথবা / Or

- (b) ধাৰা 37ৰ অধীনত কৰ্তনৰ বাবে অনুমতি দিয়া যি কোনো দহটা খৰচ ব্যৱসায় বা পেছাৰ লাভ শিৰোনামৰ অধীনত লিখা। 10

Write any ten expenses that are allowed for deduction u/s 37 under the head 'profits and gains of business or profession'.

7. তলত উল্লেখ কৰা বিষয়সমূহ ব্যাখ্যা কৰা : 5+5=10
Explain the following :

(a) উৎসত কৰ্তন কৰা কৰ

Tax deducted at source

(b) মূলধনী সম্পত্তি

Capital asset

P25/1467

(Turn Over)

(10)

Paper : GECCOM2 (B)

(Sales Management)

1. তলত দিয়াবোৰ 'সঁচা' নে 'মিছা' লিখা : $1 \times 6 = 6$

Write 'True' or 'False' of the following :

- (a) বৃদ্ধি নিশ্চিত কৰাটো বিক্ৰী ব্যৱস্থাপনাৰ এটা প্রধান উদ্দেশ্য।

Ensuring growth is a prime objective of sales management.

- (b) বিক্ৰী প্ৰক্ৰিয়াৰ প্ৰথম পদক্ষেপ হ'ল প্ৰি-এপ্ৰ'চ।
Pre-approach is the first step in the selling process.

- (c) বিক্ৰী বিভাগে এটা সংস্থাৰ মুঠ পাবদৰ্শিতা গঢ় দিয়ে।
Sales department shapes the overall performance of an organization.

- (d) বজাৰৰ জ্ঞান এটা ভাল প্ৰশিক্ষণ কাৰ্যসূচীৰ অপৰিহাৰ্য বিষয়বস্তু নহয়।
Knowledge of market is not an essential content of a good training program.

- (e) প্ৰমোচন মূল্য নিৰ্ধাৰণ নীতি কোনো সংস্থাৰ বিক্ৰী কাৰ্যৰ ওপৰত প্ৰভাৱ নপৰে।
Promotional pricing policy has no implications on sales function of an organization.

(11)

- (f) বিক্ৰী প্ৰশিক্ষণত প্ৰশিক্ষণৰ বিষয়বস্তু মূলতঃ বিক্ৰীৰ মূল কৌশলেৰে গঠিত।

Training content in sales training mainly comprises of the basic sales technique.

2. তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো দুটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা : $4 \times 2 = 8$

Write short notes on any two of the following :

- (a) বিক্ৰীৰ কৌশল প্ৰস্তুতি
Formulation of sales strategies
- (b) বিক্ৰী বিভাগৰ সম্পৰ্ক
Sales department relations
- (c) বিক্ৰী কৰ্মীৰ ক্ষতিপূৰণ
Compensation of sales personnel

3. (a) ব্যক্তিগত বিক্ৰীৰ সংজ্ঞা দিয়া। বিপণন কৌশলত ব্যক্তিগত বিক্ৰীৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা। $2+8=10$
Define personal selling. Explain the role of personal selling in marketing strategy.

অথবা / Or

- (b) ব্যক্তিগত বিক্ৰী আৰু বিক্ৰী ব্যৱস্থাপনাৰ মাজৰ সম্পৰ্ক ব্যাখ্যা কৰা। 10
Explain the relationship between personal selling and sales management.

P25/1467

(Turn Over)

P25/1467

(Continued)

4. (a) বিক্রী চক্রৰ বিভিন্ন পৰ্যায়ৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
Discuss the various stages of the sales cycle.

অথবা / Or

- (b) বিক্রী পৰিচালকে তেওঁলোকৰ বিক্রী গোটৰ দক্ষতা উন্নত কৰিবলৈ কেনেকৈ তথ্য আৰু বিশ্লেষণ ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰে?

How can sales managers use data and analytics to improve the performance of their sales teams?

5. (a) অঞ্চল পৰিচালনা কি? অঞ্চল পৰিচালনাৰ সুবিধাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 2+8=10
What is territory management? Explain the benefits of territory management.

অথবা / Or

- (b) বিতৰণ নেটৱৰ্ক সম্পৰ্ক কি? বিতৰণ নেটৱৰ্ক সম্পৰ্কৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 2+8=10

What is distribution network relation? Discuss the importance of distribution network relation.

6. (a) বিক্রী কৰ্মী কি? বিক্রী কৰ্মীৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। 2+6=8

What is sales personnel? Discuss the crucial role of sales personnel.

অথবা / Or

- (b) বিক্রী কৰ্মীৰ বাবে নিযুক্তি কৌশলসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 8
Explain the recruitment strategies for sales personnel.

7. (a) বিক্রী প্ৰশিক্ষণ কাৰ্যসূচী বুলিলে কি বুজা? বিক্রী প্ৰশিক্ষণ কাৰ্যসূচী তাৎপৰ্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 2+8=10
What do you mean by sales training program? Discuss the significance of sales training program.

অথবা / Or

- (b) বিক্রী দলটোক প্ৰেৰণা যোগোৱাৰ বিভিন্ন কৌশলৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 10
Discuss the various strategies for motivating the sales team.

২০২৩ বৰ্ষৰ শিক্ষাৰ্থীৰ বাবে ২০ মূল্যাংকৰ অতিৰিক্ত প্ৰশ্ন

Additional Questions, 20 marks for 2023 Batch

8. (a) বিক্রী বাজেটৰ সংজ্ঞা দিয়া। বিক্রী বাজেটৰ বিভিন্ন উপাদানসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 2+8=10
Define sales budget. Explain the various components of sales budget.

(14)

অথবা / Or

- (b) বিক্রীৰ কোটা বুলিলে কি বুজা? বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ বিক্রীৰ কোটাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। $2+8=10$

What do you mean by sales quotas?
Explain the various types of sales quotas.

9. (a) বিক্রী সংস্থাসমূহৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহ আলোচনা কৰা। 10

Discuss the advantages and disadvantages of sales organizations.

অথবা / Or

- (b) বিক্রীত খৰচ বিশ্লেষণৰ সংজ্ঞা দিয়া। খৰচ বিশ্লেষণৰ বিভিন্ন তাৎপৰ্যসমূহ আলোচনা কৰা। $2+8=10$

Define cost analysis in sales. Discuss the various significances of cost analysis.

(15)

Paper : GECCOM2 (C)

(Career Planning and Development)

- (a) তলত দিয়াকেইটা 'সঁচা' নে 'মিছা' লিখা : $1 \times 3 = 3$

Write 'True' or 'False' of the following :

- (i) এজনৰ কেৰিয়াৰ পৰিকল্পনা কৰোঁতে ব্যক্তিগত আৰু পেছাদাৰী দুয়োটা লক্ষ্য যুগুত কৰাটো প্ৰয়োজনীয় নহয়।

To plan one's career, it is not necessary to formulate both personal and professional goals.

- (ii) গোপন আচৰণ হৈছে মানুহৰ ভিতৰত ঘট আচৰণ।

Covert behaviour is behaviour that happens inside human beings.

- (iii) নেটৱৰ্কিং হৈছে এককালীন কাৰ্য।

Networking is a one-time activity.

- (b) তলৰ খালী ঠাইবোৰ পূৰণ কৰা : $1 \times 3 = 3$

Fill in the blanks of the following :

- (i) কেৰিয়াৰ উন্নীতকৰণ কাৰ্যসূচীৰ অতি যুক্তিসংগত অংশটো হৈছে _____।

The most logical part of career development program is _____.

(ii) _____ ব্যক্তিৰ মানসিক অৱস্থিতি বিকাশৰ ইংগিত দিয়ে।

_____ indicates the growth of individual's psychological system.

(iii) দুজন বা তাতকৈ অধিক মানুহৰ মাজত হোৱা আনুষ্ঠানিক কথা-বতৰাক _____ নামেৰে জনা যায়।

A formal conversation between two or more people is known as _____.

2. তলত দিয়াবিলাকৰ চমু উত্তৰ দিয়া : 1×2=

Answer the following in brief :

(a) কেৰিয়াৰ এংকৰৰ দুটা প্ৰকাৰ উল্লেখ কৰা।

Mention two types of career anchors.

(b) দক্ষতা মেপিঙৰ দুটা প্ৰক্ৰিয়া উল্লেখ কৰা।

Mention two processes of competency mapping.

3. তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা : 4×2=

Write short notes on the following :

(a) কোম্পানীৰ প্ৰ'ফাইল

Company profile

(b) কেৰিয়াৰ কাউঞ্চেলিং আৰু ইয়াৰ উপকাৰিতা

Career counseling and its benefits

(a) কেৰিয়াৰ আঁচনি কি? কেৰিয়াৰ আঁচনিৰ প্ৰাথমিক প্ৰক্ৰিয়াসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 4+7=11

What is career planning? Explain the basic process of career planning.

অথবা / Or

(b) আচৰণৰ দক্ষতা কি? আচৰণৰ দক্ষতাই কেনেকৈ কৰ্মচাৰীৰ কেৰিয়াৰ আঁচনি আৰু বিকাশত সহায় কৰে? 4+7=11

What is behavioural skill? How is behavioural skill helpful for employees' career planning and growth?

5. (a) মানৱ আচৰণ বুলিলে তুমি কি বুজা? মানৱ আচৰণৰ প্ৰকাৰসমূহ আলোচনা কৰা। ব্যক্তিত্বৰ বৈশিষ্ট্যই আচৰণত কেনেকৈ প্ৰভাৱ পেলাইছে? 3+4+4=11

What do you mean by human behaviour? Discuss the types of human behaviour. How are personality traits affecting the behaviour?

অথবা / Or

(b) দক্ষতা মেপিঙৰ বিভিন্ন কৌশলসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 11

Explain the various techniques of competency mapping.

6. (a) বিজুমে কি? বিজুমেৰ মূল বিষয়বস্তুৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

3+8=

What is resume? Discuss the main contents of resume.

অথবা / Or

- (b) চাকৰীৰ যোগাযোগৰ ফলপ্ৰসূতা বৃদ্ধি কৰিবলৈ তুমি ল'ব পৰা পদক্ষেপসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

Explain the several steps you can take to improve the effectiveness of your job contact.

7. (a) কেৰিয়াৰ বিকাশৰ পাঁচটা পদক্ষেপৰ আৰ্হি বিস্তাৰিত কৰা।
Elaborate the five steps of career development model.

অথবা / Or

- (b) কৰ্ম আৰু কৰ্মচাৰীৰ মানসিক সুস্থতাৰ মাজত সম্পৰ্কৰ পাঁচটা পদ্ধতি ব্যাখ্যা কৰা।

Explain five approaches of relationship between work and employee mental well-being.

২০২৩ বৰ্ষৰ শিক্ষার্থীৰ বাবে ২০ মূল্যাংকৰ অতিৰিক্ত প্ৰশ্ন

Additional Questions, 20 marks for 2023 Batch

8. (a) কেৰিয়াৰ পৰিচালনাৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

Explain the advantages and limitations of career management.

P25/1467

(Continued 25/1467

অথবা / Or

- (b) আচৰণগত বৈশিষ্ট্য উন্নত কৰাৰ বিভিন্ন উপায় ব্যাখ্যা কৰা।

Explain the various ways for improving the behavioural traits.

9. (a) কোম্পানীটোৰ বিষয়ে গৱেষণা কৰাৰ বাবে বিভিন্ন উৎসবোৰ কি কি? 10

What are the various sources for conducting research about the company?

অথবা / Or

- (b) ফলপ্ৰসূ কেৰিয়াৰ কাউঞ্চেলিঙৰ বাবে কি কি পৰামৰ্শ দিয়া হৈছে?

What are the suggestions for effective career counseling?

(Turn Over)

Paper : GECCOM2 (D)
(Risk Management)

1. (a) তলত দিয়াকেইটা 'সঁচা' নে 'মিছা' লিখা : 1×3

Write 'True' or 'False' of the following :

- (i) বিপদ ব্যৱস্থাপনা বিপদৰ মান নিৰ্ধাৰণৰ সৈতে জড়িত নহয়।

Risk management does not involve with the assessing of risk.

- (ii) 'ক্ষতিৰ সংস্পৰ্শ চিনাক্তকৰণ'-এ বিপদৰ সম্ভাৱনা বুজাত সহায় কৰে।

'Identifying loss exposures' help in understanding potential risks.

- (iii) নৌবীমা কেৱলমাত্ৰ যাত্ৰীবাহী জাহাজৰ ক্ষেত্ৰতহে প্ৰযোজ্য হয়।

Marine insurance is exclusively for passenger ships.

- (b) তলৰ খালী ঠাইবোৰ পূৰণ কৰা : 1×3

Fill in the blanks of the following :

- (i) পুনৰ বীমা এনে এটা পদ্ধতি য'ত মূল _____ বিস্ক কম হয়।

Reinsurance is a process which reduces the risk of the original _____.

- (ii) বিস্ক _____ বিপদ ব্যৱস্থাপনা পদ্ধতিৰ এটা প্ৰধান পদক্ষেপ।

_____ risk is a crucial step in the risk management process.

- (iii) IRDA আইনখন _____ কাম-কাজৰ লগত জড়িত হৈ থাকে।

The IRDA Act, deals with _____ related activities.

2. তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো তিনিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা : 4×3=12

Write short notes on any three of the following :

- (a) বজাৰ বিপদ
Market risk
- (b) বাণিজ্যিক বীমা
Commercial insurance
- (c) ক্ষতিৰ সংস্পৰ্শ
Loss exposures
- (d) বিপদ বিত্তায়নৰ প্ৰয়োজনীয়তা
Importance of risk financing
- (e) বিপদ ৰিটেনচন
Risk retention

3. (a) বিপদৰ সংজ্ঞা দিয়া। বিপদৰ বিভিন্ন উৎসসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 3+8=

Define risk. Explain the various sources of risk.

অথবা / Or

- (b) বিপদ ব্যৱস্থাপনা কি? বিপদ ব্যৱস্থাপনাৰ প্ৰক্ৰিয়াসমূহ আলোচনা কৰা। 3+8=

What is risk management? Discuss the process of risk management.

4. (a) অ-বীমা হস্তান্তৰ বুলিলে কি বুজা? অ-বীমা হস্তান্তৰৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 3+8=

What do you mean by non-insurance transfer? Explain the features of non-insurance transfer.

অথবা / Or

- (b) লোকচান পৰিশোধ কি? বিপদ ব্যৱস্থাপনাত লোকচান পৰিশোধৰ তাৎপৰ্য উল্লেখ কৰা। 3+8=

What are paying losses? Explain the significance of paying losses in risk management.

5. (a) ব্যক্তিগত বিপদ ব্যৱস্থাপনা কি? ব্যক্তিগত বিপদৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ আলোচনা কৰা। 2+8=

What is personal risk management? Discuss the different types of personal risk.

অথবা / Or

- (b) ব্যক্তিগত বিপদ চিনাক্তকৰণৰ বিভিন্ন বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 10

Explain the various features of identification of personal risk exposures.

6. (a) ক্রেডিট ৰিস্ক কি? বেংক ব্যৱস্থাৰ ওপৰত থকা ক্রেডিট ৰিস্কৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 3+7=10

What is credit risk? Discuss the impact of credit risk on the banking system.

অথবা / Or

- (b) তাৰল্য বিপদ কি? বেংকে তাৰল্য বিপদ নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে প্ৰয়োগ কৰা কৌশলৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 3+7=10

What is liquidity risk? Discuss the strategies adopted by bank for controlling liquidity risk.

২০২৩ বৰ্ষৰ শিক্ষাৰ্থীৰ বাবে ২০ মূল্যাংকৰ অতিৰিক্ত প্ৰশ্ন

Additional Questions, 20 marks for 2023 Batch

7. (a) বিপদৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 10
Explain the features of risk.

অথবা / Or

- (b) বিপদ ব্যৱস্থাপনা ব্যৱস্থাৰ সীমাবদ্ধতাসমূহ আলোচনা কৰা।

Discuss the limitations of risk management system.

8. (a) বিশ্ব বিটেনচনক প্রভাৰিত কৰা কাৰকসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 10

Discuss the factors influencing risk retention.

অথবা / Or

- (b) কেপটিভ বীমা বুলিলে কি বুজা? কেপটিভ বীমাৰ সীমাবদ্ধতাসমূহ উল্লেখ কৰা। 3+7=10

What do you mean by captive insurance? Explain the limitations of captive insurance.

***